

Veřejná ochránkyně práv
Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.

V Brně dne 16. září 2015

Sp. zn.: 6/2015/SZD/LJ

Vaše značka: III. ÚS 3289/14

Vážený pane profesore,

dovoluji si navázat na své **vyjádření k ústavní stížnosti** pana B. G., A. G. a R. G. a **pozdější stanovisko** k vyjádření Odboru cizinecké policie Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje.

Dne 31. srpna 2015 jsem provedla s kolegy z Kanceláře veřejného ochránce práv **další systematickou návštěvu v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová** (dále jen „ZZC“). Důvodem byly mimo jiné zprávy o aktuální situaci v zařízení v souvislosti s **několikanásobným navýšením kapacity zařízení**, k němuž došlo v posledních několika týdnech. Dovoluji si Vám přílohou tohoto dopisu zaslat svou zprávu z návštěvy ZZC, kterou jsem vydala dne 9. září 2015 a zaslala příslušným orgánům k vyjádření a zjednání nápravy. Tuto zprávu a aktuální poznatky o situaci v ZZC považuji za relevantní pro rozhodování Ústavního soudu ve věci výše uvedené ústavní stížnosti.

Současnou situaci v ZZC lze označit za **akutní problém**. V době mé návštěvy bylo v zařízení **umístěno 659 osob, z toho 147 dětí**. Kapacita zařízení byla navýšena na současných 700 míst mimo jiné pomocí ubytování desítek osob v tělocvičně, ve stanech a unimobuňkách (zde jsou umístěny rovněž rodiny s dětmi) v rámci areálu zařízení. V příložené zprávě z návštěvy ZZC konstatuji zásadní zjištěné nedostatky jak z hlediska materiálních podmínek zajištěných osob (hygiena, úklid, zajištění adekvátní stravy pro všechny zajištěné osoby), tak z hlediska sociální práce se zadrženými cizinci, jejich informovanosti, přístupu k právní pomoci a volnočasovým aktivitám.

Zejména ve vztahu k ubytovaným dětem a jejich právům chráněným čl. 3 a čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) je **situace nepoměrně horší, než tomu bylo v době mé předcházející systematické návštěvy** (mou zprávu o této návštěvě ze dne 18. února 2015, sp. zn. 24/2014/NZ/OV, má Ústavní soud již k dispozici). Děti jsou vystresovány z atmosféry v zařízení a přísných bezpečnostních opatření (například strava v jídelně je rodinám s dětmi vydávána za přítomnosti plně vyzbrojených příslušníků zásahové jednotky Policie ČR v kuklách), nedochází v potřebné míře k naplnění jejich materiálních potřeb (dostatek dětských plen, hygiena, přizpůsobení stravy pro nejmenší děti, zajištění dětského oblečení a bot) a ve velmi nedostatečné míře jsou zajištěny rovněž aktivity pro děti a sociální práce s nimi. Zařízení není dostatečně přizpůsobeno pobytu dětí, dětské centrum je v provozu pouze v omezeném rozsahu (nachází se ve stejné budově s tělocvičnou, v níž je ubytováno několik desítek zajištěných mužů), hřiště s dětskými prolézačkami je v současné době vyčleněno jako vycházkový prostor pro zajištěné muže.

S ohledem na výše uvedené se domnívám, že **mé závěry ohledně porušení čl. 3 a čl. 5 Úmluvy ve vztahu k dětem umístěným v ZZC** obsažené v mém

vyjádření Ústavnímu soudu ze dne 2. března 2015 **platí v současné situaci o to silněji a porušení práv dětí, jež jsou v něm aktuálně umístěny, jsou svou intenzitou ještě závažnější.**

Ve zbytku si dovoluji plně odkázat na svá předchozí vyjádření a na informace obsažené v příložené zprávě ze systematické návštěvy.

Vážený pane profesore, jsem si vědoma toho, že soud v řízení vedeném pod sp. zn. III. ÚS 3289/14 nemůže zohlednit má aktuální zjištění. Přesto jsem považovala za důležité Vás s nimi seznámit.

S úctou

Mgr. Anna Š a b a t o v á, Ph.D., v. r.
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Příloha

Zpráva veřejné ochránkyně práv z návštěvy Zařízení pro zajištění cizinců
Bělá-Jezová ze dne 9. září 2015, sp. zn. 24/2015/NZ/OV

Vážený pan
prof. JUDr. Jan Filip, CSc.
soudce
Ústavní soud
Joštova 8
660 83 Brno 2

Údolní 39
602 00 Brno
tel: (+420) 542 542 888, fax: (+420) 542 542 112